

BANK SPÓŁDZIELCZY
W ŚWIDNICY

**Informacja dotycząca
adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Świdnicy
podlegająca ujawnieniom
według stanu na 31-12-2016 r.**

Świdnica, czerwiec 2017 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. INFORMACJE OGÓLNE	3
2. CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RYZYKAMI	4
3. OPIS STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKAMI.....	7
4. FUNDUSZE WŁASNE.....	9
5. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	11
5.1. OPIS METODY STOSOWANEJ DO OCENY ADEKWATNOŚCI POZIOMU KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO	11
5.2. INFORMACJE ILOŚCIOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	13
6. RYZYKO KREDYTOWE.....	15
7. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM.....	22
8. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ DLA POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO	24
9. RYZYKO PŁYNNOŚCI	27
10. REDUKCJA RYZYKA KREDYTOWEGO PRZY ZASTOSOWANIU METODY STANDARDOWEJ	32
11. RYZYKO OPERACYJNE.....	33
12. RYZYKO BIZNESOWE.....	38
13. WSKAŹNIK DŹWIGNI FINANSOWEJ	40
14. OGÓLNE ZASADY POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W BANKU.....	40
14.1. ZBIORCZE INFORMACJE ILOŚCIOWE NA TEMAT WYSOKOŚCI WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE	41

1. WPROWADZENIE

Bank Spółdzielczy w Świdnicy zwany dalej „Bankiem” zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Rozporządzeniu (UE) nr 1423/2013 UE z dnia 20 grudnia 2013 roku oraz na podstawie innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, Ustawą Prawo Bankowe, Rekomendacją M, dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacją P, dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków a także zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Świdnicy, dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2016 r.

1.1. Informacje ogólne

Bank Spółdzielczy w Świdnicy z siedzibą przy ulicy Długiej 9 w Świdnicy zarejestrowany jest w Krajowym Rejestrze Sądowym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, w rejestrze przedsiębiorców pod numerem KRS 0000089274.

Bank posiada nadany numer NIP 884 000 78 99 oraz REGON 000510379.

Bank Spółdzielczy w Świdnicy jest spółdzielnią w rozumieniu Ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze oraz Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., z którym zawarto umowę zrzeszenia w dniu 27 listopada 2003 r.

W dniu 31 grudnia 2015 r. Bank zawarł Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Zgodnie z § 1 pkt 5 Umowy dzień ten jest dniem stworzenia Systemu Ochrony a Bank stał się jego uczestnikiem, w rozumieniu art. 22b ust. 1 ustawy

z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank nie jest jednostką zależną i dominującą.

Bankiem zarządza 3-osobowy Zarząd, nad którym nadzór sprawuje Rada Nadzorcza, w skład której wchodzi 10 osób. Zgodnie z art. 111 Prawa bankowego w miejscu wykonywania czynności Bank ogłasza skład Rady Nadzorczej i Zarządu w sposób ogólnie dostępny, tj. na tablicy ogłoszeń w każdej placówce.

W roku 2016 Bank Spółdzielczy w Świdnicy prowadził działalność w:

1. Centrali Banku w Świdnicy przy ulicy Długiej 9
2. Oddziale w Marcinowicach przy ulicy Tuwima 4
3. Oddziale w Głuszycy przy ulicy Grunwaldzkiej 55
4. Oddziale w Żarowie przy ulicy Armii Krajowej 48
5. Punkcie Obsługi Klienta w Świdnicy przy ulicy Długiej 44
6. Punkcie Obsługi Klienta w Świdnicy przy ulicy Spółdzielczej 33
7. Punkcie Obsługi Klienta w Świdnicy przy ulicy Emilii Plater 2
8. Punkcie Obsługi Klienta i Punkcie Kasowym w Świebodzicach przy ulicy Sienkiewicza 2
9. Punkcie Kasowym w Jaworzynie Śląskiej przy ulicy Polnej 2
10. Punkcie Kasowym w Jedlinie Zdroju przy ulicy Chrobrego 1
11. Punkcie Przyjmowania Opłat w Starostwie Powiatowym w Świdnicy przy ulicy M. Skłodowskiej-Curie 7

Bank Spółdzielczy w Świdnicy prowadzi działalność na terenie województwa dolnośląskiego zgodnie z postanowieniami Statutu Banku uchwalonego przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 30 czerwca 2004 roku (ostatnia zmiana 28-06-2010 r.).

3. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RYZYKAMI

Zarząd Banku Spółdzielczego w Świdnicy niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy

zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku sprawuje całkowitą kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku, w szczególności poprzez określanie strategii i planu finansowo-ekonomicznego Banku. Zarówno strategia jak i plan finansowo-ekonomiczny Banku konstruowane są w oparciu o wielkość dostępnego kapitału, uwarunkowania rynkowe, konkurencję i wynikający stąd akceptowalny poziom apetytu na ryzyko. W obszarze poszczególnych ryzyk identyfikowanych w Banku istnieją odrębne procesy oraz zasady mające pozwalać na skuteczne ograniczenie i zarządzanie ryzykiem.

Bank Spółdzielczy w Świdnicy informuje że:

- ✓ Stosuje Polskie standardy rachunkowości, zatem wszystkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.
- ✓ nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR.
- ✓ nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadza sekurytyzacji.
- ✓ nie prowadzi działalności walutowej.
- ✓ nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka.
- ✓ nie posiada podmiotów zależnych w związku z powyższym nie dokonał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.
- ✓ nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji oraz rozkładu na ważne obszary geograficzne, zgodnie z art. 442 lit d) i lit/ h) CRR działa na rynku lokalnym, gdyż zgodnie ze Statutem Banku prowadzi on działalność wyłącznie w Polsce i nie posiada ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską.
- ✓ ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, rezydualne
- Ryzyko operacyjne w tym ryzyko prawne, ryzyko braku zgodności,

- Ryzyko płynności
- Ryzyko stopy procentowej
- Ryzyko biznesowe
- Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności)

Opis procesów raportowania i pomiaru ryzyka zawierają Instrukcje zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami stanowiące załączniki do niniejszej Informacji. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego i organu nadzorującego zawiera Instrukcja – System informacji zarządczej.

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zawierają opublikowane na stronie internetowej Banku Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

W Banku funkcjonuje Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, która stanowi załącznik do niniejszej informacji.

Strategia zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki może ponieść Bank oraz określa:

- a) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- b) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- c) zasady zarządzania ryzykiem,
- d) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
- e) zasady kontroli wewnętrznej.

Ponadto w Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
- 5) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej,

- 6) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnego,
 - 7) Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 8) Polityka kapitałowa,
 - 9) Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym,
- które stanowią załączniki do niniejszej informacji.

2. OPIS STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKAMI

Głównym celem strategicznym zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Świdnicy jest koncentrowanie uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwanie form obrony, dostosowywanie działalności do zmieniających się warunków gospodarczych, co w konsekwencji oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W tym celu w Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Prezes Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym,
4. Komitet Zarządzania Ryzykami,
5. Komitet Kredytowy,
6. Stanowisko zarządzania ryzykami,
7. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
8. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną

informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Prezes Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym.
4. **Komitet Zarządzania Ryzykami** inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa "Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami".
5. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
6. **Stanowisko zarządzania ryzykami** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Stanowiska to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami

oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

7. **Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej** opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku. Ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Stanowisko dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.
8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Świdnicy jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz wewnętrzne procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd. Obowiązujące procedury w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Banku.

3. FUNDUSZE WŁASNE

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank. Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania klientów Banku.

Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2016 roku, wyliczonych zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE.

Tabela nr 1. Pozycje funduszy własnych Banku na 31-12-2016 r.

Rodzaj funduszu	Stan na 31.12.2016 r.
Kapitał Tier I bez pomniejszeń	12 428 687,51
- w tym Fundusz udziałowy	627 429,88
- w tym Fundusz zasobowy	11 226 808,58
- w tym Fundusz ogólnego ryzyka	492 930,60
- w tym fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	81 518,45
Pomniejszenia kapitału Tier I	- 45 522,38
- w tym wartości niematerialne i prawne	- 12 915,00
- w tym fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	- 32 607,38
Kapitał Tier I po korektach	12 383 165,13
Kapitał Tier II bez pomniejszeń	-
Pomniejszenia Kapitału Tier II	-
Kapitał Tier II po korektach	-
Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt)	12 383 165,13
Łączny wskaźnik kapitałowy	23,36%

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

5. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

5.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego

Zgodnie z obowiązującymi przepisami banki są zobowiązane do utrzymywania kapitałów własnych adekwatnych do poziomu ponoszonego ryzyka.

W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do oszacowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego.

Mapa istotnych ryzyk na rok 2017 opracowana na podstawie przeprowadzonej analizy istotności kształtuje się:

Tabela nr 2. Podział ryzyk ze względu na istotność

Ryzyka istotne	Ryzyka nieistotne
<ul style="list-style-type: none">• Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, rezydualne• Ryzyko operacyjne w tym ryzyko prawne, braku zgodności• Ryzyko płynności• Ryzyko stopy procentowej• Ryzyko biznesowe• Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności)	<ul style="list-style-type: none">• Ryzyko cyklu gospodarczego• Ryzyko modeli• Ryzyko transferowe• Ryzyko utraty reputacji

Wszystkie ryzyka uznane za istotne posiadają pisemne procedury wewnętrzne, zgodne z obowiązującymi przepisami tj. Ustawą Prawo Bankowe, Uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rekomendacjami KNF.

Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz wymogów kapitałowych minimalnych i dodatkowych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej” stanowiąca załącznik do niniejszej Informacji.

Alokacja uznanych kapitałów (funduszy własnych Banku) na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Pakietu CRD IV/CRR oraz wewnętrznymi przepisami Banku, między innymi wewnętrznym procesem oceny adekwatności kapitałowej.

Tabela nr 3. Analiza przestrzegania limitów alokacji kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2016 r.

Minimalne wymogi kapitałowe, w tym:		Limity alokacji na 2016 r.	Wykonanie 31.12.2016
1	Z tytułu ryzyka operacyjnego	15%	7,10%
2	Z tytułu ryzyka kredytowego	60%	27,14%
w tym:			
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji dużych ekspozycji		(zawiera się w limicie dotyczącym ryzyka kredytowego)	-
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji znacznych pakietów akcji		(zawiera się w limicie dotyczącym ryzyka kredytowego)	-
Suma minimalnych wymogów kapitałowych		75%	34,24%
Wymogi dodatkowe:			
1	z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowania w branży oraz ekspozycje zabezpieczone tym samym rodzajem zabezpieczenia	(zawiera się w limicie dotyczącym ryzyka kredytowego)	-
2	z tytułu ryzyka stopy procentowej	5%	-
3	z tytułu ryzyka płynności	2%	-
4	z tytułu ryzyka biznesowego	5%	-
5	z tytułu ryzyka kapitałowego	0%	-
6	z tytułu pozostałych ryzyk	3%	-
Suma dodatkowych wymogów kapitałowych		15%	-

5.2. Informacje ilościowe w zakresie adekwatności kapitałowej

1. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Tabela nr 4. Minimalne wymogi kapitałowe według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko kredytowe	3 360 944,60
2.	ryzyko koncentracji dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0,00
3.	ryzyko koncentracji znacznych pakietów akcji	0,00
4.	ryzyko operacyjne	879 266,77
	RAZEM	4 240 211,37

Kwoty minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w podziale na klasy ekspozycji kształtowały się następująco:

Tabela nr 5. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	kwota
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 740,96
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	90 426,19
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	324 430,08
4.	Ekspozycje wobec instytucji	355 993,17
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	2 256 545,52
6.	Ekspozycje detaliczne	185 720,55
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0,00
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	42 550,00
9.	Ekspozycje kapitałowe	0,00
10.	Inne ekspozycje	103 538,13
	RAZEM ekspozycje ważone ryzykiem	3 360 944,60

2. Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne wymienione w Dyrektywie UE. Poniższe zestawienie przedstawia poziom dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Tabela nr 6. Dodatkowe wymogi kapitałowe według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko płynności	0,00
2.	ryzyko stopy procentowej	0,00
3.	ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
5.	ryzyko biznesowe	0,00
6.	ryzyko kapitałowe	0,00
7.	pozostałe ryzyka	0,00
	RAZEM	0,00

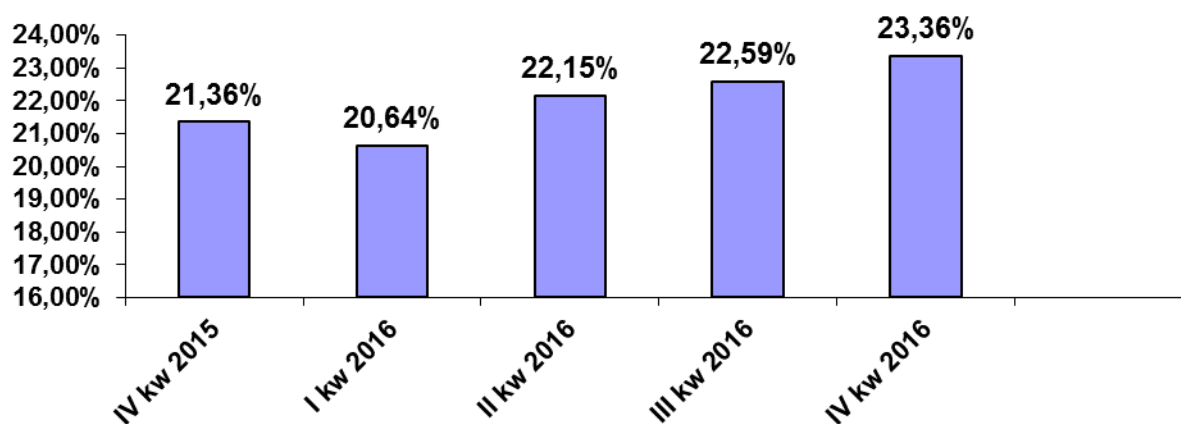
Limity zaangażowania kapitału na poszczególne ryzyka określone są co roku. Z określonych ryzyk dużą część kapitałów absorbuje ryzyko kredytowe, co jest związane z akcją kredytową. Natomiast wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego wyliczony metodą wskaźnika bazowego jest znacznie wyższy niż faktyczne ryzyko.

Przestrzeganie wyznaczonych limitów adekwatności kapitałowej w ramach poszczególnych ryzyk jest na bieżąco monitorowane.

Wyznacznikiem poziomu adekwatności kapitałowej jest współczynnik adekwatności kapitałowej uwzględniający ryzyko kredytowe i operacyjne. Minimalny poziom ryzyka w regulacjach nadzorczych określony jest na poziomie 8%. Posiadana przez Bank Spółdzielczy w Świdnicy baza kapitałowa umożliwia utrzymywanie współczynnika wypłacalności na poziomie wyższym od wymaganego minimum ustawowego.

Łączny współczynnik wypłacalności na 31-12-2016 roku wynosi 23,36 %

Współczynnik wypłacalności w roku 2016

6. RYZYKO KREDYTOWE

1. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
2. Dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 zł, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 zł.
3. Należności zagrożone są to ekspozycje, których opóźnienie w stosunku do terminu zapadalności przekracza 3 miesiące dla ekspozycji „poniżej standardu”, 6 miesięcy dla ekspozycji „wątpliwych” oraz 12 miesięcy dla ekspozycji „straconych”. Należności zagrożone w przypadku ekspozycji detalicznych klasyfikowane są bezpośrednio do grupy „straconych”, gdy opóźnienie w spłacie przekracza okres 6 miesięcy.
4. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

5. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią (liczoną jako suma stanów na koniec grudnia 2016 roku oraz wszystkich kwartałów 2016 roku podzielona przez 5) kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2015 roku do 31.12.2016 roku w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 7. Wewnętrzne wymogi kapitałowe według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2016 r. w zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2015 r. do 31.12.2016 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	29 018 862,00	16 467 647,04
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	8 453 316,74	7 294 681,54
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4 058 618,02	4 383 850,88
4.	Ekspozycje wobec instytucji	22 376 301,84	28 497 769,60
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	38 926 540,09	38 384 361,78
6.	Ekspozycje detaliczne	3 097 539,50	3 157 416,28
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0,00	0,00
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	531 125,00	1 027 290,85
9.	Ekspozycje kapitałowe	0,00	0,00
10.	Inne ekspozycje	3 568 794,39	4 130 554,21
	RAZEM	110 031 097,58	103 343 572,20

6. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji.

6.1. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta oraz podziału na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 8. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	14 334 063,13
	Należności normalne	14 334 063,13
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Razem zaangażowanie w sektorze finansowym	14 334 063,13

6.2. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta oraz podziału na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	9 539 872,80
	Należności normalne	9 539 872,80
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	3 258 344,09
	Należności normalne	3 244 947,50
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	13 396,59
4.	Osoby prywatne	3 166 715,05
	Należności normalne	3 158 011,38
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	8 703,67
5.	Rolnicy indywidualni	23 347 661,89
	Należności normalne	22 567 736,88
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	779 925,01
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	4 102 196,97
	Należności normalne	4 102 196,97
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		43 414 790,80

6.3. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	4 951 949,00
Należności pod obserwacją	
Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	4 951 949,00

6.4. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 11. Struktura zaangażowania Banku w poszczególnych branżach według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Administracja publiczna	4 951 949,00
	Należności normalne	4 951 949,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Rolnictwo, leśnictwo	25 715 673,23
	Należności normalne	24 935 748,22
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	779 925,01
3.	Handel detaliczny i hurtowy	2 616 818,79
	Należności normalne	2 616 818,79
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Budownictwo	2 376 155,79
	Należności normalne	2 376 155,79
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
5.	Ochrona zdrowia	1 395 512,00
	Należności normalne	1 395 512,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
6.	Działalność usługowa, pozostała	8 143 915,94
	Należności normalne	8 130 519,35

	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	13 396,59
7.	Kredyty detaliczne	3 166 715,05
	Należności normalne	3 158 011,38
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	8 703,67
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		48 366 739,80

7. W poszczególnych kategoriach ekspozycji wymóg z tytułu ryzyka kredytowego (procentowo) kształtuje się następująco:

- ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych – 0,052%
- ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych– 2,690%
- ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego -9,653%
- ekspozycje wobec instytucji – 10,592%
- ekspozycje wobec przedsiębiorstw – 67,140%
- ekspozycje detaliczne – 5,526%
- ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – 1,266%
- inne pozycje – 3,081%

W Banku występuje osiem kategorii ekspozycji kredytowych z czego dwie można uznać za istotne. Są to:

1. ekspozycje wobec przedsiębiorstw, której wartość wynosi 38 926 540,09 zł
2. ekspozycje wobec instytucji, której wartość wynosi 22 376 301,84 zł

8. Wartość rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 12. Wartość rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

L.p.	Kategoria ekspozycji	Stan na 01.01.2016 r.	Kwota utworzonych rezerw	Kwota przeniesienia do pozycji pozabilans.	Kwota rozwiązanych rezerw	Stan na 31.12.2016 r.
1.	Poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Wątpliwe	0,00	248 820,00	0,00	0,00	248 820,00
3.	Stracone	151 290,74	0,00	103 234,09	24 476,38	23 580,27
4.	Ogółem zagrożone	151 290,74	248 820,00	103 234,09	24 476,38	272 400,27

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria: kryterium terminowości (terminowość spłaty kapitału lub odsetek), kryterium ekonomiczne (badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, poręczyciela). Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. 2015 poz. 2066 z późn. zm.).

Bank tworzy rezerwy celowe.

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii normalne – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych
- kategorii pod obserwacją
- grupy zagrożonych, w tym do kategorii poniżej standardu, wątpliwe lub stracone.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem

tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

7. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 13. Ekspozycje kapitałowe według stanu według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Udziały w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Radkowie z/s w Nowej Rudzie	0,00	150 000,00
2.	Udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	0,00	5 000,00
3.	Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości	0,00	1 838 047,50
	RAZEM	0,00	1 993 047,50

2. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 14. Papiery wartościowe według stanu według stanu na 31-12-2016 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość nominalna zł
1.	Bony pieniężne	28 997 100,00	28 995 650,00	29 000 000,00
2.	Obligacje	6 041 554,52	6 000 000,00	6 000 000,00
	RAZEM	35 038 654,52	34 995 650,00	35 000 000,00

Bank na koniec roku 2016 posiadał następujące udziały, akcje i instrumenty dłużne:

1. Akcje Banku Zrzeszającego (BPS S.A.) w wartości bilansowej 1 838 047,50 zł.

a) Seria J – 127 300 szt. po cenie emisyjnej 1,00 zł to jest 127 300,00 zł

b) Seria K- 130 000 szt. po cenie emisyjnej 1,00 zł to jest 130 000,00 zł

c) Seria O- 57 599 szt. po cenie emisyjnej 2,50 zł to jest 143 997,50 zł

d) Seria R- 4 000 szt. po cenie emisyjnej 2,50 zł to jest 10 000 zł

e) Seria S - 570 700 szt. po cenie emisyjnej 2,50 zł to jest 1 426 750,00 zł

2. Udziały w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Radkowie z/s w Nowej Rudzie w wartości bilansowej 150 000,00 zł.

3. Udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w wartości bilansowej 5 000,00 zł.

4. Ponadto na dzień 31-12-2016 r. Bank posiadał następujące dłużne papiery wartościowe:

a) Obligacje Banku BPS S.A. z datą wykupu 21-09-2025 r. w kwocie nominalnej 100 000,00 zł

b) Obligacje Banku BPS S.A. z datą wykupu 30-09-2026 r. w kwocie nominalnej 1000 000,00 zł

c) Obligacje płynnościowe 6-miesięczne Banku BPS S.A. z datą wykupu 14-03-2017 r. w kwocie nominalnej 4 900 000,00 zł

d) Bony pieniężne NBP z datą wykupu 05-01-2017 r. w kwocie nominalnej 29 000 000,00 zł

Na przestrzeni roku 2016 Bank Spółdzielczy w Świdnicy nabywał regularnie bony emitowane przez Narodowy Bank Polski oraz obligacje 3 i 6 miesięczne emitowane przez Bank BPS S.A. Inwestycje te cechują się wysokim bezpieczeństwem i zapewniają odpowiedni poziom dochodowości. Bank angażował się w/w instrumenty celem zapewnienia płynności, jak i zwiększenia rentowności. Bank nie posiada znacznych zaangażowań kapitałowych, a wszystkie limity w ramach zaangażowań kapitałowych były w 2016 roku przestrzegane.

8. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ DLA POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO

Ryzyko stopy procentowej to niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp rynkowych na prognozowany wynik finansowy i sytuację finansową Banku. Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, ryzykiem opcji klienta i ryzykiem krzywej dochodowości:

- a) ryzyko terminów przeszacowania, wynikające z niedopasowania wielkości salda wrażliwych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych przeszacowywanych w danym czasie (w poszczególnych terminach zmiany oprocentowania),
- b) ryzyko bazowe, wynikające z niedoskonałego powiązania (korelacji) stawek bazowych (rynkowych i podstawowych NBP) w oparciu, o które wyznaczone jest oprocentowanie pozycji generujących przychody/koszty odsetkowe, w przypadku gdy ich przeszacowanie następuje w tych samych okresach,
- c) ryzyko opcji klienta, wynikające z wpisanych w produkty bankowe praw klienta, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych, dających klientowi prawo do wcześniejszej spłaty kredytu i/lub wycofania depozytu w dowolnym momencie, innym niż umowny termin wymagalności,
- d) ryzyko krzywej dochodowości, polegające na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszonymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanego kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczenia ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania;
2. Podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż;
3. Codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza, w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego, sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowanego ryzyka stopy procentowej ze strategią i planem finansowym Banku.
2. Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz nadzór nad efektywnością tego procesu.
3. Komitet zarządzania ryzykami inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej.
4. Stanowisko zarządzania ryzykami odpowiedzialne jest za sporządzanie raportów, monitorowanie limitów ryzyka stopy procentowej, propozycje procedur dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej i ich nowelizacje.
5. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku.

Miesięczna analiza ryzyka stopy procentowej przeprowadzana jest przez Bank Polskiej Spółdzielczości S. A. Departament Ryzyka Finansowego i Operacyjnego Zespół ds. wspomagania Banków Spółdzielczych w Krakowie w ramach zawartej umowy nr 108/2011 z 03.11.2011 roku o świadczenie przez Bank Polskiej Spółdzielczości S. A. usługi finansowej na rzecz Banku Spółdzielczego w Świdnicy

z zakresu wspomaganie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Stanowisko zarządzania ryzykami po otrzymaniu analizy dokonuje weryfikacji, z czego sporządza notatkę i przekazuje ją do Komitetu Zarządzania Ryzykami. Komitet po zapoznaniu się z analizą, wraz z opinią, przekazuje całość dokumentacji do Zarządu. Z wynikami analiz miesięcznych Zarząd zapoznaje Radę Nadzorczą w okresach kwartalnych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się między innymi poprzez system limitów. Monitorowanie oraz raportowanie limitów wewnętrznych odbywa się w cyklach miesięcznych, zgodnie z systemem informacji zarządczej. Wysokość limitów jest systematycznie weryfikowana i zatwierdzana na poziomie dostosowanym do akceptowalnego poziomu ryzyka.

Tabela nr 15. Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej.

Wyszczególnienie		31.12.2016	Limit
Względny współczynnik luki (% sumy bilansowej)		9,85 %	16,50 %
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka terminów przeszacowania w okresie 1 roku ³ , przy zmianie stóp o: A +0,25 pp. B -0,25 pp.	A	1,45 %	4,25 %
	B	3,49 %	
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w okresie 1 roku ³ , przy zmianie stóp o: A 0,10 pp.		A 0,80 %	1,10 %
Rozpiętość odsetkowa		3,22 pp.	min 3,00 pp.

Szacowanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka stopy procentowej odbywa się kwartalnie zgodnie z instrukcją oceny adekwatności kapitałowej.

Zestawienie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka stopy procentowej wg stanu na dzień 31.12.2016 r. w Banku Spółdzielczym w Świdnicy przedstawia się następująco:

Tabela nr 16. Ocena adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP).

wyszczególnienie	31.12.2016 r	limit	wewnętrzny wymóg kapitałowy
1. ryzyko terminów przeszacowania	1 382,70 tys. zł 11,17 %	12 %	brak
2. ryzyko bazowe	89,29 tys. zł 0,72 %	1 %	brak
3. ryzyko opcji klienta	Kredyty 1 060,34 tys. zł 2,19 % Depozyty 0,00 tys. zł 0,00 %	kredyty 25 % depozyty 25 %	brak
4. ryzyko krzywej dochodowości	63,49 tys. zł 0,51 %	0,80 %	brak

Bank nie tworzył wymogu dla ryzyka stopy procentowej według stanu na koniec 2016 roku.

Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej, stanowiącej załącznik do niniejszej informacji.

9. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Strategię zarządzania ryzykiem płynności opracowano w oparciu o wytyczne wynikające z Rekomendacji P dotyczącej systemu monitorowania płynności finansowej banków. Podstawowe z tych założeń to doskonalenie zarządzania aktywami i pasywami Banku, które ma na celu osiągnięcie stałego i równomiernego rosnącego strumienia dochodu odsetkowego oraz zapewnienie płynności Banku. Zarządzanie bilansem, którego głównym składnikiem są środki

zdeponowane przez Klientów nakłada na Bank obowiązek szczególnej dbałości o taką jego strukturę, która zapewniałaby wysoką płynność Banku przy jednoczesnym możliwie wysokim zwrocie z kapitału.

Z płynnością Banku nierozzerwalnie związane jest zarządzanie aktywami i pasywami. Odpowiednie zarządzanie aktywami i pasywami Banku jest istotne z punktu widzenia dwóch zasadniczych funkcji, a mianowicie – minimalizowania ryzyka przy jednoczesnym utrzymaniu założonej rentowności poprzez tworzenie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów. Istotne jest, aby strategia inwestycyjna uwzględniała różny stopień płynności aktywów tak, aby w razie konieczności zapewnić możliwość finansowania nieprzewidzianych zobowiązań. Biorąc pod uwagę strukturę pasywów lokowanych środków przez Klientów, strategia inwestycyjna zakłada inwestowanie części środków na krótkie terminy. Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem płynności jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje wszystkie etapy procesu (identyfikację, ocenę, pomiar, monitorowanie, raportowanie, kontrolę), który regulują wewnętrzne procedury.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka płynności poprzez sporządzanie:

1. Kalkulacji nadzorczych miar płynności;
2. Raportu urealnionej luki zapadalności/wymagalności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
3. Analizy wskaźnikowej Banku;
4. Analizy struktury bazy depozytowej Banku, w celu ostrożnościowego wyznaczenia osadu całkowitego (depozytów stabilnych) dla celów luki płynności;
5. Analizy aktywów płynnych Banku, w celu zbadania zabezpieczenia płynności bieżącej i krótkoterminowej;
6. Analizy portfela kredytowego Banku;
7. Analizy pozycji pozabilansowych Banku;
8. Analizy możliwości dofinansowania z Banku BPS SA lub innej instytucji finansowej;
9. Wyliczeń wewnętrznego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności (ICCAP).

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- Rada Nadzorcza: sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności z przyjętą strategią i planem finansowym, akceptuje ogólny poziom ryzyka Banku, ocenia czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku w obszarze ryzyka płynności są skuteczne i zgodne z polityką Rady.
- Zarząd Banku odpowiada za: zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej a także nadzór nad efektywnością tego procesu, opracowanie, wprowadzenie w życie oraz aktualizację pisemnych zasad zarządzania płynnością (polityk, strategii i innych procedur), organizację systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem płynności w Banku, opracowanie struktury organizacyjnej Banku odpowiadającej profilowi jego działania, skali i złożoności ryzyka, która będzie wprowadzała podział realizowanych zadań w zakresie zarządzania płynnością, zapewniający niezależność pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której to ryzyko wynika.
- Stanowisko zarządzania ryzykami przedkłada Zarządowi Banku: bieżące raporty ekspozycji na ryzyko płynności, projekty i propozycje działań z zakresu ryzyka płynności na każdy rok kalendarzowy, informacje o istotnych wydarzeniach ekonomicznych, wraz z oceną ich wpływu na poziom ryzyka płynności w Banku – adekwatnie do zaistniałej sytuacji.
- Komitet zarządzania ryzykami – do zadań zespołu należy inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka

Poziom ryzyka płynności ograniczony jest poprzez system limitów. Zapobieganiu wystąpienia ryzyka służą także kontrola i monitoring płynności, polegające na stałej obserwacji pozycji płynności Banku. Podstawowym mechanizmem umożliwiającym bieżącą ocenę pozycji płynności jest codzienna informacja.

Tabela nr 17. Limity ograniczające ryzyko płynności

wyszczególnienie	2016-11-30	2016-12-31	limit	przekroczenie
WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI				
płynności do 1 miesiąca	2,95	2,56	min 1,00	–
płynności do 3 miesięcy	2,80	2,76	min 1,00	–
płynności do 1 roku	2,44	2,28	min 1,00	–
zaangażowania w kredyty i pożyczki brutto o terminie zapadalności powyżej 10 lat	1,82	1,84	min 1,00	–
pokrycia aktywami płynnymi depozytów niestabilnych	2,62	2,39	min 1,00	–
płynności zobowiązań pozabilansowych	0,15	0,15	max 0,20	–
WSKAŹNIKI STABILNOŚCI BAZY DEPOZYTOWEJ				
bazy depozytowej I	1,50	1,46	min 0,90	–
bazy depozytowej II	1,86	1,83	min 1,10	–
NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI, W TYM:				
A. UCHWAŁA KNF				
M1 współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	0,42	0,42	min 0,20	–
M2 współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	4,20	4,11	min 1,00	–
B. ROZPORZĄDZENIE CRR				
LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej	3,16	3,20	min 0,70	–

Miesięczna analiza ryzyka płynności przeprowadzana jest przez Bank Polskiej Spółdzielczości S. A. Departament Ryzyka Finansowego i Operacyjnego Zespół ds. wspomagania Banków Spółdzielczych w Krakowie w ramach zawartej umowy nr 17/2011 z 03.11.2011 r. o świadczenie przez Bank Polskiej Spółdzielczości S. A. usługi finansowej na rzecz Banku Spółdzielczego w Świdnicy z zakresu wspomagania zarządzania ryzykiem płynności. Stanowisko zarządzania ryzykami, analiz i sprawozdawczości po otrzymaniu analizy dokonuje weryfikacji, z czego sporządza notatkę i przekazuje ją do Komitetu Zarządzania Ryzykami. Komitet po zapoznaniu się z analizą, wraz z opinią, przekazuje całość dokumentacji do Zarządu. Z wynikami analiz miesięcznych Zarząd zapoznaje Radę Nadzorczą w okresach kwartalnych.

Kalkulację nadzorczych miar płynności dla każdego dnia roboczego dokonywane są codziennie i przedstawiane Głównemu Księgowemu oraz Zarządowi.

Na przestrzeni całego roku 2016 nadzorcze miary płynności kształtowały się na bezpiecznym poziomie, znacznie wyższym aniżeli zalecane minimum. Zarówno płynność krótkoterminowa jak i długoterminowa były niezagrożone.

Szacowanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności odbywa się kwartalnie. W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły spadek bazy depozytowej o 10%, przy jednoczesnym założeniu konieczności utrzymania wartości wskaźnika udziałów aktywów płynnych w aktywach ogółem na poziomie minimum 20%.

Tabela nr 18. Test warunków skrajnych w sytuacji szokowej zakładającej nagły spadek bazy depozytowej o 10%

stan bazowy					
data	baza depozytowa	10% bazy depozytowej	aktywa płynne	aktywa ogółem (agregat A6)	miara M1
2016-12-31	86 840,92	8 684,09	43 804,03	103 156,17	0,42

stan po korekcie				
data	aktywa płynne pomniejszone o 10% spadek bazy depozytowej		aktywa ogółem (agregat A6)	miara M1
2016-12-31	35 119,94		94 472,07	0,37

W związku z pozytywnym rezultatem testu warunków skrajnych Bank nie tworzył w 2016 roku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności.

W ramach pomiaru ryzyka płynności w 2016 r. Bank w okresach kwartalnych dokonywał szacowania wpływu warunków skrajnych na poziom:

- 1) aktywów płynnych zdefiniowanych w Uchwale KNF,
- 2) nadzorczych miar płynności określonych w Uchwale KNF,
- 3) relacji pomiędzy wybranymi pozycjami bilansu.

Testy warunków skrajnych przeprowadzane były dla następujących scenariuszy, przy założeniach:

- 1) scenariusz I – wpływ środków klientów niebankowych:
 - a) wpływ środków bieżących i terminowych klientów w następujących proporcjach:
 - 100% depozytów podmiotów finansowych,

- 5% depozytów osób fizycznych,
 - 10% depozytów pozostałych podmiotów niefinansowych,
 - 50% depozytów instytucji samorządowych,
- b) obniżenie salda aktywów płynnych, które sfinansują wypływ środków klientów;
- 2) scenariusz II – pogorszenie jakości portfela kredytowego:
- a) obniżenie salda portfela kredytowego o 5%,
- b) strata wynikająca z obniżenia salda portfela kredytowego pokrywana jest funduszami własnymi;
- 3) scenariusz III – wypływ środków z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych:
- a) wypływ 50% zaewidencjonowanych pozabilansowo udzielonych zobowiązań finansowych,
- b) obniżenie salda aktywów płynnych, które sfinansują wypływ środków z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych;
- 4) scenariusz IV – pogorszenie sytuacji płynnościowej Banku BPS S.A.:
- a) Bank BPS S.A. spłaca 50% wymagalnego salda lokat płynnych;
- 5) scenariusz V – kryzys płynności systemu bankowego:
- a) wypływ 5% środków bieżących i terminowych klientów,
- b) obniżenie salda aktywów płynnych, które sfinansują wypływ środków klientów,
- c) spłata 50% wymagalnego salda lokat płynnych przez Bank BPS S.A.,
- d) obniżenie salda portfela kredytowego o 5%,
- e) strata wynikająca z obniżenia salda portfela kredytowego pokrywana jest funduszami własnymi.

Wyniki testów prezentowane były Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz wykorzystywane przy tworzeniu planów awaryjnych.

10. REDUKCJA RYZYKA KREDYTOWEGO PRZY ZASTOSOWANIU METODY STANDARDOWEJ

Bank nie stosuje redukcji ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej

11. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne definiowane jest przez Bank jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów, w tym systemów informatycznych, lub ze zdarzeń zewnętrznych obejmując również ryzyko prawne. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym.

Bank Spółdzielczy w Świdnicy jest bankiem o zasięgu lokalnym, prowadzącym działalność detaliczną. Ze względu na swą specyfikę i ograniczenia ustawowe nie finansuje on wielkich przedsiębiorstw i nie prowadzi sprzedaży i operacji spekulacyjnych, nie zarządza aktywami na zlecenie i nie prowadzi usług brokerskich. W związku z powyższym ekspozycja Banku na oddziaływanie ryzyk bankowych jest mniejsza aniżeli banków komercyjnych.

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym;
2. Prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności);
3. Opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
4. Zarządzanie kadrami;
5. Określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank;
6. Zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone;

7. Przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego. Wskaźnik stanowi pomnożoną przez 15% średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok z sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku:

- 1) Odsetki należne i podobne przychody
- 2) Odsetki do zapłaty i podobne opłaty
- 3) Należności z tytułu prowizji/opłat
- 4) Koszty z tytułu prowizji/opłat
- 5) Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/ zmiennej stopie dochodu
- 6) Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych
- 7) Pozostałe przychody operacyjne

Wyliczony wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku kształtuje się w wysokości 879,27 tys. zł.

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

1. Stanowisko zarządzania ryzykami,
2. Komitet zarządzania ryzykami,
3. Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych pełniący kontrolę funkcjonalną,
4. Zarząd Banku sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Banku sprawuje Prezes Zarządu.

Nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku sprawuje Rada Nadzorcza.

Kontrolę przebiegu procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadza Stanowisko do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej/ odpowiednia komórka kontroli Banku Zrzeszającego / Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Analiza ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest na podstawie Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Instrukcji - System informacji zarządczej w cyklach kwartalnych.

Do oceny profilu i poziomu ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje określone w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego (KRI). Bank przyjął następujące wskaźniki KRI:

Tabela nr 19. Kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI)

Lp.	KRI	OPIS WSKAŹNIKA	PRZYJĘTY LIMIT
ROTACJA PRACOWNIKÓW			
1.	Liczba pracowników przyjętych w okresie sprawozdawczym	Miara narażenia na ryzyko pomyłek pracowników ze względu na brak doświadczenia	3 os.
2.	Liczba pracowników odchodzących z pracy w okresie sprawozdawczym	Miara narażenia Banku na ryzyko utraty kluczowych i doświadczonych pracowników	3 os.
PROCESY			
3.	Liczba rachunków na koniec miesiąca kończącego kwartał - ogółem	Informacja o liczbie i rodzaju usług bankowych wykorzystywanych przez klienta	10 000 szt.
4.	Liczba operacji powyżej kwoty wysokiej w okresie sprawozdawczym	Informacja na podstawie rejestrów transakcji (pralnia)	210 szt.
5.	Liczba dni w miesiącu zamkniętych z różnicą kasową (nadwyżki, niedobory kasowe)	Miara skali zawodności pracowników w zakresie obsługi kasowej w odniesieniu do liczby dni, w których wystąpiły różnice kasowe	23 dni
6.	Liczba nowych umów kredytowych w okresie sprawozdawczym	Znaczny wzrost może świadczyć o zbyt dużym obciążeniu pracowników obsługi klienta, natomiast spadek o rezygnacji klientów z usług kredytowych Banku.	< 80-145> szt.
7.	Liczba nowych depozytów w okresie sprawozdawczym	Znaczny wzrost może świadczyć o zbyt dużym obciążeniu pracowników obsługi klienta,	<90-200> szt.

		natomiast spadek o rezygnacji klientów z usług depozytowych	
SYSTEMY			
8.	Czas niedostępności bankomatów w okresie sprawozdawczym	Miara sprawności infrastruktury sieciowej	96 godz.
9.	Czas niedostępności serwerów w okresie sprawozdawczym	Miara sprawności kluczowych systemów informatycznych	24 godz.
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE			
10.	Liczba oszukańczych transakcji(zewnętrznych) w okresie sprawozdawczym	Miara narażenia Banku na straty	5 szt.
11.	Liczba aktów wandalizmu w okresie sprawozdawczym	Miara narażenia Banku na koszty z tytułu utraty aktywów	3 szt.

Analizie poddawany jest rejestr zdarzeń wewnętrznych ryzyka operacyjnego, rejestr zdarzeń zewnętrznych, czynniki ryzyka oraz prezentowane są wnioski zawierające propozycje działań, zmierzających do minimalizowania skutków występowania incydentów ryzyka operacyjnego.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest w ramach siedmiu rodzajów zdarzeń:

1. Oszustwa wewnętrzne,
2. Oszustwa zewnętrzne,
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne,
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi,
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów,
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

oraz trzech linii biznesowych:

1. Bankowość komercyjna,
2. Bankowość detaliczna,
3. Płatność i rozliczenia

Informacja o ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego w roku 2016:

Tabela nr 20. Ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2016 roku

Lp.	Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Ilość zdarzeń
1.	Oszustwa zewnętrzne	0
2.	Oszustwa wewnętrzne	0
3.	Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy	0
4.	Klienci, produkty i praktyki biznesowe	0
5.	Uszkodzenia aktywów	0
6.	Zakłócenia działalności i błędy systemów	18
7.	Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	106

W ramach analizy ryzyka operacyjnego Bank sporządza zestawienie strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w układzie tzw. macierzy bazylejskiej ryzyka operacyjnego, tj. kompilacji linii biznesowych i rodzajów ryzyka.

Tabela nr 21. Straty brutto w układzie macierzy bazylejskiej występujących zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego w 2016 r.

LINIA: BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA	
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	-
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	-
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	-
LINIA: BANKOWOŚĆ DETALICZNA	
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	-
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-

6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	6 135,27 Zł
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	12 760,37 Zł
LINIA: PŁATNOSCI I ROZLICZENIA	
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	711,31 Zł
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	14 014,06 Zł
Razem koszty Ryzyka operacyjnego:	<u>33 621,01 zł</u>
w tym:	
<i>*Koszty linii Bankowość Komercyjna</i>	-
<i>*Koszty linii Bankowość Detaliczna</i>	18 895,64 zł
<i>*Koszty linii Płatności i rozliczenia</i>	14 725,37 zł

Na podstawie analizy występowania incydentów ryzyka w aktualnym okresie sprawozdawczym oraz skutków tych zdarzeń:

- Potencjalne straty finansowe brutto wyniosły 33 621,01 zł
- Straty finansowe netto -faktycznie poniesione wyniosły 0,00 zł.

Można stwierdzić, że ryzyko operacyjne występujące w Banku jest na poziomie, który nie zakłóca jego funkcjonowania, a prowadzone i planowane działania mają powodować eliminowanie zdarzeń z zakresu ryzyka operacyjnego. Działania długofalowe związane ze sprzedażą usług elektronicznych oraz szkoleniami pracowników powinny się przyczynić do dalszego zmniejszania się skutków ryzyka operacyjnego.

12. RYZYKO BIZNESOWE

Ryzyko biznesowe rozumiane jest jako ryzyko wpływu zmian warunków makroekonomicznych na poziom pozostałych ryzyk oraz na adekwatność kapitałową. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze: wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

- a) Ryzyko strategiczne - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.
- b) Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.
- c) Ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności).
- d) Ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności.
- e) Ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia, planowania i zarządzania wynikiem finansowym.

Istotnym elementem ryzyka biznesowego jest planowanie. Bank opracowując plan ekonomiczno-finansowy uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

Raportowanie obszaru ryzyka biznesowego odbywa się w cyklach kwartalnych i przedstawiana jest Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

Bank dokonuje wyliczenia wymogu na ryzyko biznesowe poprzez wykonanie analizy scenariuszowej w postaci przeprowadzenia testów warunków skrajnych. Scenariusz testu zakłada:

- spadek wyniku odsetkowego o 2%
- wzrost kosztów z tytułu rezerw celowych o 2% przy zachowaniu przychodów z rozwiązania rezerw na niezmiennym poziomie

- wzrost kosztów działania o 2%.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonego testu uzyskany wynik finansowy jest niższy co najmniej o 10% od wartości planowanej, Bank uznaje wówczas odchylenie za istotne i tworzy wymóg w wysokości kwoty brakującej do wykonania planu. W przypadku kiedy wynik finansowy będzie wyższy, lub niższy niż planowany ale nie więcej niż o 10%, bank nie tworzy wymogu kapitałowego na ten rodzaj ryzyka.

Bank na dzień 31 grudnia 2016 roku nie tworzył wymogu na ryzyko biznesowe.

13. WSKAŹNIK DŹWIGNI FINANSOWEJ

Bank Spółdzielczy kalkuluje wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR. Wprowadzenie wskaźnika pokazującego relację pomiędzy kapitałem Tier 1, a wartością ekspozycji bilansowych i pozabilansowych ma na celu ograniczenie nieadekwatnego w relacji do posiadanej bazy kapitałowej zadłużania się banków. Wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2016 roku zgodnie z wyliczeniem:

- 1) w pełni wprowadzona definicja – 10,92%
- 2) w okresie przejściowym - 11,47 %.

14. OGÓLNE ZASADY POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W BANKU

Ogólne zasady polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Świdnicy, zwane dalej również Ogólnymi Zasadami Polityki, uchwalone są zgodnie z wymogami określonymi w § 27 i 57 uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku.

Celem Ogólnych Zasad Polityki jest wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem tak, aby nie zachęcać do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku, a także wspieranie realizacji strategii działalności Banku oraz ograniczenie konfliktu interesów.

Za osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zalicza się Członków Zarządu:

- 1) Prezesa Zarządu,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowo – Księgowych.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze składa się z wynagrodzenia stałego – wynagrodzenia zasadniczego i wynagrodzenia zmiennego.

Do wynagrodzeń zmiennych nie zalicza się nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, a także innych świadczeń wypłacanych na podstawie przepisów ustawowych.

Wynagrodzenie stałe wypłacane jest w okresach miesięcznych.

Uchwałą Nr 23/2012 z dnia 26.01.2012 roku Rady Nadzorczej Banku (z późn. zmianami) zatwierdzona została Polityka Zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Świdnicy, która określa, że zmienne składniki wynagrodzeń – tj. premie (nagrody) uznaniowe – zostają wstrzymane na okres od 01.01.2012 do 31.12.2018r.

14.1. Zbiorcze informacje ilościowe na temat wysokości wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Tabela poniżej przedstawia informacje dotyczące wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Świdnicy według stanu na 31 grudnia 2015 roku w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF.

Tabela nr 22. Wynagrodzenie brutto stanowiska kierownicze

Stanowiska kierownicze	Liczba osób	Wynagrodzenie stałe za 2016 /brutto/	Wynagrodzenie zmienne za rok 2016		
			Pieniężne wynagrodzenie zmienne (gotówka)	Wynagrodzenie wypłacone bez odroczenia (gotówka)	Wynagrodzenie z odroczoną wypłatą (gotówka)
Zarząd	3	665,65 tys. zł	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej	10	27,50 tys. zł	-	-	-

Świdnica, dnia 26-07-2017 r.

Sporządził: Iwona Ruszkiewicz

Sprawdził: Ewa Kowalik